

The Knowledge of herbs in the Mahapon chapter of VessantaraJataka

Smai Wannaudorn*

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของกรวิจัยเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทราสน : กระบวนการสร้างเสริมภูมิปัญญาด้านตำรายาสมุนไพรท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอกัณฑ์มัทราสน และเพื่อศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรที่มีการกล่าวอ้างว่าเป็นตัวยา จากวรรณกรรมเรื่องเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทราสน โดยศึกษาจำนวน 4 ฉบับจาก 4 ภูมิภาคของไทย ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้ โดยศึกษาในประเด็นดังนี้คือ (1) กลวิธีการนำเสนอ (2) ความเหมือนกันของตัวยาสมุนไพร และ (3) ความแตกต่างของตัวยาสมุนไพร

จากการศึกษาพบว่าวรรณกรรมเรื่องเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทราสน ของแต่ละภาคมีกลวิธีการนำเสนอที่แตกต่างกัน ถึงแม้จะมีแม่บทที่เป็นคาถาภาษาบาลีบทเดียวกัน เช่น ฉบับภาคกลางมีการนำคำภาษาบาลีหลายๆ บทยกขึ้นก่อนแล้วจึงแต่งข้อความภาษาไทยอธิบายสลับกันไป และมีการนำชื่อสมุนไพรที่ไม่มีในคำภาษาบาลีเพิ่มเติม ฉบับภาคเหนือมีการนำเอาคำภาษาบาลีจำนวน 1 บาทคาถาหรือ 1 วรรค มายกขึ้นก่อนแล้วจึงแต่งข้อความภาษาไทยถิ่นเหนืออธิบาย และมีการนำชื่อสมุนไพรอื่นๆ มาขยายความด้วย ฉบับภาคอีสาน มีการนำเอาคำภาษาบาลีขึ้นมาเป็นคำแล้วแปลเป็นภาษาไทยอีสานแบบคำต่อคำพร้อมทั้งมีการนำชื่อสมุนไพรอื่นๆ เพิ่มเข้ามาด้วย ส่วนฉบับภาคใต้ ไม่มีการยกคำบาลีขึ้น แต่แต่งเป็นคำพยางค์สุรางคนางค์บรรยายพืชสมุนไพรชนิดต่างๆ ทั้งต้นไม้ และवान และบอกสรรพคุณแก้โรคต่างๆ ตลอดถึงการนำไปประกอบเป็นยาวิเศษ เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนกันของชื่อตัวยาสมุนไพรทั้ง 4 ฉบับนั้น พบว่า ไม่ปรากฏชื่อตัวยาสมุนไพรเดียวกันที่พบเหมือนกันทั้ง 4 ฉบับ แต่ปรากฏชื่อตัวยาสมุนไพรเดียวกันพบเหมือนกันใน 3 ฉบับ จำนวน 1 ชนิด ส่วนมากจะพบชื่อตัวยาสมุนไพรเดียวกันพบเหมือนกันใน 2 ฉบับ จำนวน 10 ชนิด ส่วนความแตกต่างของตัวยาสมุนไพรนั้นพบว่า ฉบับภาคใต้มีการกล่าวถึงชื่อสมุนไพรมากที่สุด รองลงมาคือภาคเหนือ และภาคกลางตามลำดับ ส่วนภาคอีสานมีการกล่าวถึงชื่อสมุนไพรน้อยที่สุด

คำสำคัญสมุนไพร,เวสสันดรชาดก, กัณฑ์มัทราสน

Abstract

The article is part of the research topic VessantaraJataka, Mahapon chapter: The process of enhancing the wisdom of local herbal medicine texts. The aim of this article is to study the of presentation strategies of Mahapon's story and the knowledge of herbs used in medicine which is mentioned in the Mahapon chapter of VessantaraJataka. Four versions of the VessantaraJataka from four regions of Thailand: the Central, Northern, Northeastern, and Southern Thailand were analyzed and focused on (1) A presentation strategy of content, (2) the similarity, and (3) the difference of herbal medicines of each version.

The presentation strategy in the Mahapon chapter of VessantaraJataka from each version is different, although the head topic of each version has the same Palisamon. For example, a Central Thailand version was found that was started with Pali and then followed by the explanation with Thai language. The names of herbs are not mentioned in Pali language was added in part of Thai language. The Northern Thailand version, one chapter or one sentence of Palisamon was presented first, and then followed by the description with North-Thai language and some herbs were added in the contents. The Northeastern Thailand version, ongoing the contents with Pali language and was translated to Thai language by word for word translation and some medicinal herbs were added in contents. The Southern Thailand version was not introduced with Pali but presented with *Surangkanang poem* with description about herbs and detailed a property of herbs for treatment including a preparation of magic drug. The comparison the name of herbs which mentioned in contents from four versions was found that no herb was mentioned in all versions. While, one of herbs were mentioned in three versions and ten herbs were recognized in two versions. In addition, the Mahapon chapter in the VessantaraJataka of Southern Thailand version was highest mentioned about the herbal medicines and following the North, Central, and North-East Thailand, respectively.

Keywords: Herbs, VessantaraJataka , The Mahapon chapter

* Lecturer, Department of Thai and Oriental Languages, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

Introduction

The VessantaraJataka (Thai: *MahaWetsandonChadok*) is one of the most important ten Jataka stories of Theravada Buddhism. The original of literature comprised the incantation of 1000 stanzas in Pali. In Thailand, then the author, *Phrautkatajan*, translated Pali to Thai language (ThanitYupho. 1981: 4). The preaching of Vessantara in 1,000 stanzas in Pali is called *ThetKhata panin* Thai which showed in Tripitaka volume 28 composed of 1,000 incantations in Pali language. In Thailand, the sermon in Thai language is called *ThetMaha Chat* or "the Sermons on the Great Incarnation" (SuratthaniRajabhat University. 2005: 3). The *ThetMaha Chat* is a story about the life of the Prince Vessantara (or Prince Wetsandon) that represents the virtue of charity, his renunciation of worldly possessions. This incarnation is seen particularly important as it is the incarnation before being born as Siddharta Gautama, who became the Buddha. The sermon of VessantaraJataka or *ThetMaha Chat* comprises thirteen chapters (Thai; Kan) *Thotsaporn, Himaphan, Thannakan, WanaPhrawet, Chuchok, Chulapon, Mahapon, Kumaan, Maddi, Sakkabap, Maharat, Chokrasat, Nakhon*. In Thailand, the preaching ceremony of Vessantara is annually organized and is called *BounMahachart* in Thai or Vessantaradesana in Pali. Monk read preaches the story of Prince Vessantara. The Buddhist believed that if they listen this story, especially within one day, they will get a lot of virtue and will be born in future life with the Buddha (LomPengeaw. 2009: 11). Since, the Buddhist believes that the author rewritten the VessantaraJataka in local versions.

The VessantaraJataka is well-known in Thailand. Its origin is Pali but later it was translated and rewritten in

both prose and poetic styles. The VessantaraJataka is a differently version related with Thai culture in each area. The preaching ceremony of Vessantara is annually organized and is called *Bun ThetMahachart*. In Thailand, *Bun ThetMahachart* which is the important event of Theravada Buddhist and usually set on tenth month to twelfth month. In Northeastern Thailand, the ceremony is set during fourth to fifth month and include in the *Hid Sip Song* (traditional ceremony organized in each month of the year). In addition, Vessantaradesana on different regions of Thailand are differently called for instance, "*Prapenee TangThamLuang*" in Northern region, "*Prapenee FangThamMahachart*" in Southern region, and "*Prapenee Bon Pravet*" in Northeastern region.

Since the VessantaraJataka was composed in poetic verse, it carries significantly influence in Thailand literature and Thai culture. The literature has content about the virtue of charity of Prince Vessantara. However, some chapter of the Buddhist story was inserted the local knowledge of the author for education to society. The chapter 7 of Mahapon described about a natural, the forest, the mountain, and several of animals. Especially the author was added the knowledge of herbal medicine in this story.

Objective

The objective of this article is to study the of presentation strategies of Mahapon's story and knowledge of herbs used as medicine which mentioned in the Mahapon chapter of VessantaraJataka. Four versions of the VessantaraJataka from four regions of Thailand were analyzed including

- (1) The Central Thailand version; "*MahavessantaraJataka*" which is text book (4th Edition)

by The Ministry of Education of Thailand (The Ministry of Education of Thailand, 1927)

(2) The Northern Thailand version; “*The Vessantara Jataka of Northern Soisangkorn version* (Thai; *Mahachat Phakphayap Chabab Soisangkorn*)” which collected by *Phra Ubalee Khunupamachan* (*Fu Attasivamahathera*)³ (rd Edition). (*Phra Ubalee Khunupamachan*, 2008)

(3) The Northeastern Thailand version; “*The Mahavessantara Jataka of Northeastern* (Thai; *Lum Phravess-Thet Mahachartor Mahavessantarachadok*) (2nd Edition) by Pithoon Maliwan (Pithoon Maliwan, 2014)

(4) The Central Thailand version; the title of “*Mahachadokkhamkap Chabab Wat Matchimnavas*” from book “*The Southern Literature Selected Literature* (Thai; *Wannakam Taksin Wannakam Khatsan*)” volume 9 which collected by *Suratthani Rajabhat University* (Suratthani Rajabhat University, 2005)

Introduction to the Mahapon chapter of Vessantara Jataka

The chapter 7 in the Vessantara Jataka is named “Mahapon” (*Kan Mahapon*). It means the large forest (*Maha* means large or wide and *Pon* or *Van* means the forest). This chapter is about *Chuchok* travels in the large forest which described the characteristic of forest, the mountain, the pond, and several of type of animals and plants and it was explained more than chapter 6 (Chulapon chapter).

The story of this chapter is *Chuchok* who went along the path recommended by *Jetabut*, and arrived at the hermitage of the hermit named *Phra Atchuta*. He lied to him that he was associated with *Prince Vessandon* in

early time and he had been away for a long time. He wanted to be able to meet him. *Phra Atchuta* believed him, so he gave *Chuchok* a place to sleep for the night. The next day he showed *Chuchok* the way to go to find *Prince Vessandon* which will reach Labyrinth Mountain. Above it are trees of various types, and various kinds of fruit. Continue the way has the pond, the forest that various type of animals. Interestingly, the other version was added the knowledge of plants and also some plants was recommended as a best medicine.

Therefore, this article is presented the particular issues related to the knowledge of medicinal plants in the *Mahapon* chapter that focused a strategy presentation, the identity, and the different of herbal medicines of each version.

A strategy presentation of the content

The pattern, method or techniques presentation that the author used to write the story has different in each version. The Central Thailand version was found that the content started early chapter with stanzas in Pali and following translated and explained with Thai language. The author rewritten sermon with Pali language in 80 stanzas which separated sermon into 3 parts; part 1 comprise 15 stanzas which mentioned a scene about *Chuchok* talk with *Phra Atchuta*, part 2 comprise 42 stanzas which scene about *Phra Atchuta* described the mountain, the forest, the pond, and the plants, part 3 contained 23 stanzas was mentioned about *Phra Atchuta* descriptive animal. The Vessantara Jataka in Central Thailand version was translated and explained long in the detail (Thai; *Rai Yaw*).

The long sermon of Vessantara Jataka composed with Pali language before and followed with translation and

explanation into Thai language with a long in the detail. During the text is sporadically punctuated with Pali which is meaning associated with subsequent messages. In the verse no limited number of words. In each of paragraph contained at least 5 words and no impel to tone marks.

There are only last word of the last paragraph is rhyme with some word in to next paragraph. When finished the section, often used words for instance *Nanlae, Neelae, Nanther, Chaneelae, DuayPrakanChaneelae* in Thai (KamchaiThonglor. 1987: 457) as show in figure 1.

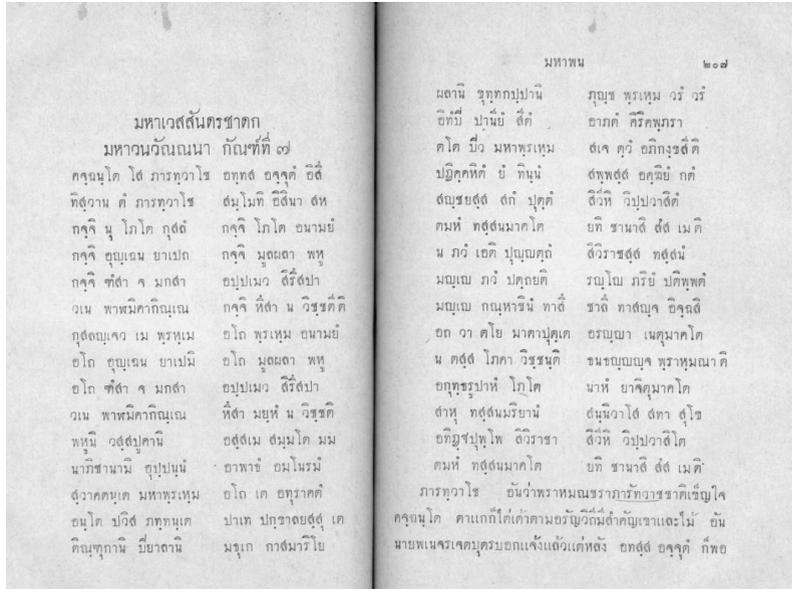

Figure 1 The example of original the VessantaraJataka in Central Thailand version. It introduced with Pali language and followed with translation and explanation into Thai language with a long in the detail (The ministry of Education.1927:206-208).

In the end of chapter contained with sentence "MahawanaWannanaNitthitaPradapduayPraKatha 80 PraKatha as show in figure 2.

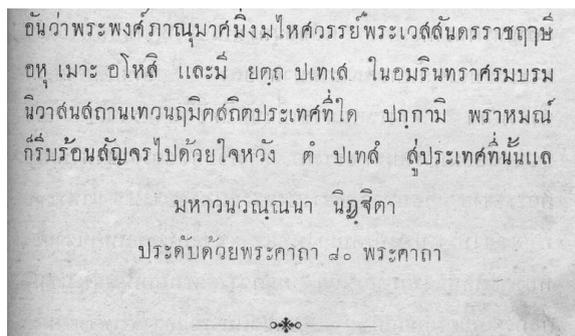

Figure 2 The end of section from the original VessantaraJataka in Central Thailand version (The ministry of education. 1927:206-208).

In the Northern Thailand version, the introduction of chapter is worship and then is sermon in Pali. The Pali sermon was presented each one stanza and followed description by North-Thai language with a long detail. Pali words were sporadically inserted with in the contents as show in figure 3.

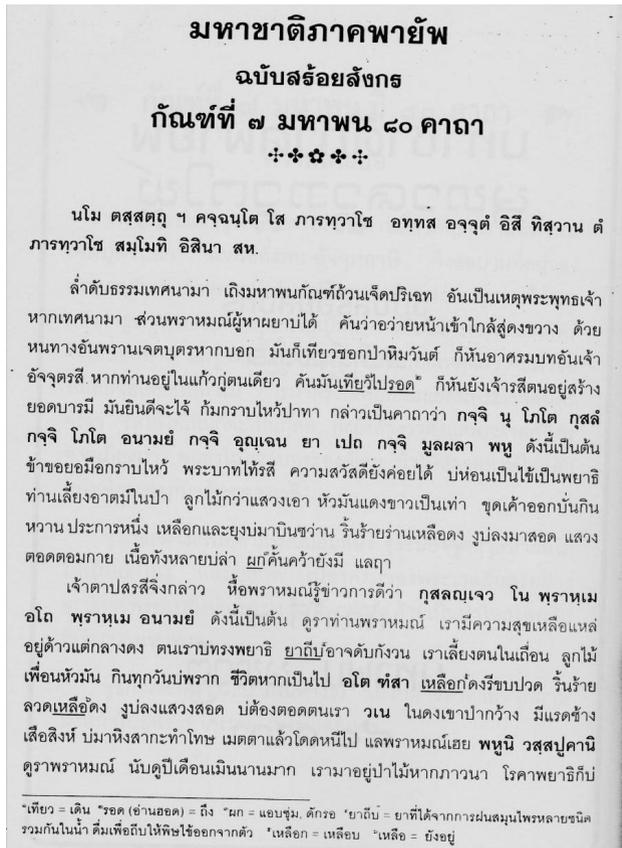

Figure 3 The original Vessantarajatakaof Northern Thailand version. Itsintroduced with worship and followed with Pali sermon. One stanza ofPali sermon was descriptive by North-Thai language with a long detail(PhraUbaleekhunupamachan. 2008: 187).

In the end of chapter contained with sentence “MahawanaWannanaNitthitaSundwannakLawhongMahapon Un Pradab Dual Khatha 80 KhathaNitthitaKowLeawTaoneeKonlae as show in figure 4.

สาโรจน์ ส่วนว่าภราทวาชโคตรชุกพรหมณฺ์ ได้ยินคํางมอันเจ้ารสีกล่าว ได้รู้
 ช่างทางไป มันทใจบ่น้อย กับด้วยพระยอศรร้อยรสี พรหมณฺ์มีใจหมุกว่า เดินด้าวปา
 ดงดำ มั่นจะทำพักชิดเวียนนอบ ถ้วนสามรอบตามปเวณี ยออัฏฐลีกรบไหว้ มั่นได้
 กล่าวสาธุการ มีใจบานชื่นช้อย อําลาพระยอศรร้อยรสี มั่นก็หนีเข้าป่าไม้ เพื่อไปสู่
 ที่อยู่เจ้าแก่นไ้ พระยาเวสสันดร ก็มีวันนั้นแลนา
มหาวนณฺณา นิฏฺฐิตา สังวรณนากล่าวห้องมหาพน อันประดับด้วยคาถา ๘๐
 คาถา นิฏฺฐิตา ก็แล้วเท่านั้นก่อนแล.

Figure 4 The end of section from the VessantaraJataka in Northern Thailand version (PhraUbaleeKhunupamachan. 2008: 202).

The Northeastern Thailand version, the introduction with Pali sermon language and was translated to Thai language by word for word translation and added more information in contents. The stanzas was written a verse which a long text in detail as same as the Southern and Northern version.

๗. มหาพน

คจฺจนฺโต โส ภราทวโ	อทุทธ อจฺจุคฺ อธิ
ทิสฺวาน ตํ ภราทวโ	สมฺโมทิ อธินา ธท.

(ชุกกสนทนากับอจฺจุตระณฺุ)

ดูราลัปฺปริสะทังหลาย โส ภราทวโ ส่วนตั้งชุกพรหมณฺ์ผู้นั้น คจฺจนฺโต มั่นก็ไป
 ตามหนทางไกลบ่ผู้ที่สุด แต่นายพรานเจตบุตรหากบอก อทุทธ ก็เห็น อจฺจุคฺ ยังเจ้าอจฺจุตระณฺุ
 สมฺโมทิ ก็มีใจชื่นยินดี กับดอมเจ้าระชี่เป็นอันยิ่ง ปุจฺฉิ ก็จึงถามหาอจฺจุสวสฺติ เช็งเจ้า
 อจฺจุตระณฺุ เป็นคําไมตรีอันม่วนว่า กจฺฉิ นุ โภโก ภูสณฺ์ ตั้งนี้เป็นคํา ช้าไหว้เจ้าระชี่ เจ้า
 มาอยู่ในศิริ เป็นคลองอันดีประสุทฺธิ ภูสณฺ์ อันว่าสภาวะอันหาพยาธิได้ คือว่าให้สันนิบาตแล
 เจ็บหัว อนามยฺ อันว่าคําล้วนแลทุกขฺสองประการก็หาบได้ แก่พระบาทให้ระชี่ ก็ช้าฤฯ ?
 ยบปอ เจ้าฤฯยังค้อยเลียงชีวิต ติดกับด้วยอันคว่าแสวงหา ยังหัวมันแลลูกไม้ ยังค้อยได้พออัน ก็
 ช้าฤฯ ? มฺอผลา หัวมันแลลูกไม้ ก็ยังมีมาก บล้ามากด้วยอันคว่าแสวงหา ก็ช้าฤฯ ? ทํธา จ
 มกธา เหลือกแลยงของป่า ก็บ่มาคว่าไกลดอมตน สิวิธปา สัตว์ตัวอึงแองตอด ุงงอดคว่า
 คงตอน ก็บ่มาโคจรเข้าใกล้ พระบาทให้ระชี่ ก็ช้าฤฯ ? ทิธา อุบฺทวะอนตาย อันเกิดแต่เนื้อ
 ปากล้าคอง คือว่า ราชสีห์เสื่อเถื่อน แอดย้ายเพื่อนทิงคณา ก็บ่มาฮาวีกระทำโทษ ฮาม
 ประโยชนภาวนา ก็ช้าฤฯ ?

Figure 5 The original VessantaraJataka of Northeastern Thailand version (PithoonMaliwan. 2014: 103-105).

However, some section showed a haft Pali stanza and then translated Pali words to Isan language by one word to one word. The example as showed in figure 6.

เอส เอสโล มหาพรหม ปุพโศ คณรมาโท ดังนี้เป็นเค้า มหาพรหม ดูรา
 ท่านพรหมณผู้ใหญ่ เอส ปุพโศ อันว่าดอยอันนั้น เอส มักว่า เสลมโย เทียรยอม แล้วด้วย
 หินทั้งแห่ง อันโลกหากตั้งแต่งไว้แต่ปฐมกับปีมา คณรมาโท ชื่อว่าคณรมาทนะบรรพต ผากฎ
 เป็นที่เกิดแห่งของหอมทั้งหลาย แท้ดีหลีแลนา. มนุสุธา อันว่าคนทั้งหลาย ค้นว่ามาถึงที่
 นั้นแล้ว ก็ให้กลัวเกล้าแก้วมาไป ด้วยคณรพิทยสิบลึง จึงได้ชื่อว่าเขาคณรมาลา อันพระ
 กษัตราตนบุญกว้าง อยู่สืบสร้างธรงค์ ตามะระบิลบรรสุทธิ สห ปุตุตเทที กับทั้งลูกแก้วแลเมีย
 อีก ยตุล อสุสม ในอาศรมบทศาลาที่โด คุวี อัสว่าท่าน อุตตราภิมุโข จงอวยหน้าละพู
 สุทิคาหนเหนือ แล้วแลเลยไปด้วยดินดอยอันนั้น ท่านหากจักเห็น ยังอาศรมบทศาลา

Figure 6 The original VessantaraJataka of Northeastern Thailand version (PithoonMaliwan. 2014: 103-105).

In the end of chapter of Northeastern Thailand version contained with sentence

“MahawanaWannanaNitthitakowsadetborabuanlaewtho nee konlaePradab Pradaduaykhatthatanglai80 Prakhatha.

ค้นว่าเจ้าจตุระชี มีใจกรุณา บอคมัคคาทางเทศ ให้แก่เจ้ามีเมตตชินใจ โดยนัยดังกล่าว
 มา พาลี ส่วนตั้งเจ้าถ้อยฮ้ายโลภ่า มันมีคำจินตขมชื่น เหมือนดังได้คำหมิ่นมาถง เมียมัน
 หากจำมาหลงหนทางลำบาก เพราะว่าทุกข์ไ้ยยากปกัลลวตาย เจ้ามีพรายชาจวบเมียนุ่ม
 หน้า แลนา. ปทกขิม กควา มันก็กระทำเวียนวิฎฎูปทักษิณนบนอบ คอบสามที เช็งเจ้า
 จตุระชีตนวิเศษ เจ้ามีเมตติมตาย เหตุว่ามันเสียตายนางน่มหน้า มันก็บายเอายังไม่ทำแล
 งดลาย พายไซนเข้าไปชุมชู่ แยกสูที่อยู่แห่งพระเวสสันดรระชี ก็มีแล.

มหาวนนวนุณา นิฎฐิตา
 ก็เสด็จบรรพแล้วก่อนแล
 (ประดับประดาด้วยพระคาถาทั้งหลาย ๘๐ พระคาถา)

Figure 6 The end of section of the VessantaraJataka in Northeastern Thailand version(PithoonMaliwan. 2014: 113).

The Southern Thailand version was composedpoem with *KabSurangkanang*, *KabYanee*, and *Kabchabung*.It was found that most of contentswere*KabSurangkanang* poem. The introduction part consists with one word of Pali and described with *KabYanee* poem as show in figure 7-9.

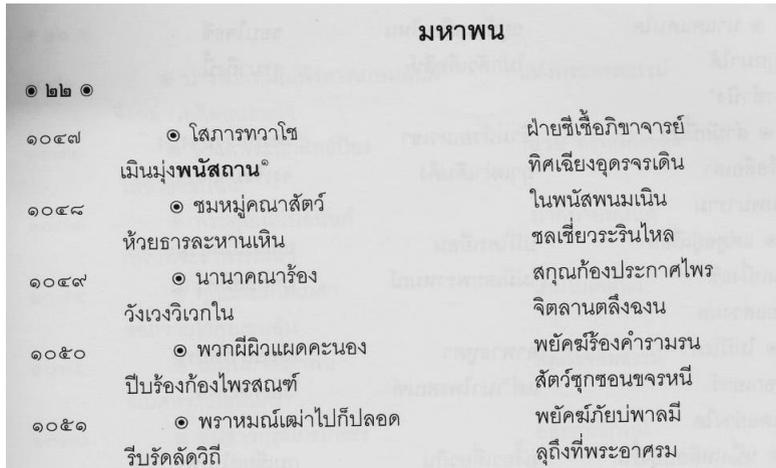

Figure 7 The example of *KabYanee* poem in the Southern Thailand version

(SuratthaniRajabhat University, 2005: 115).

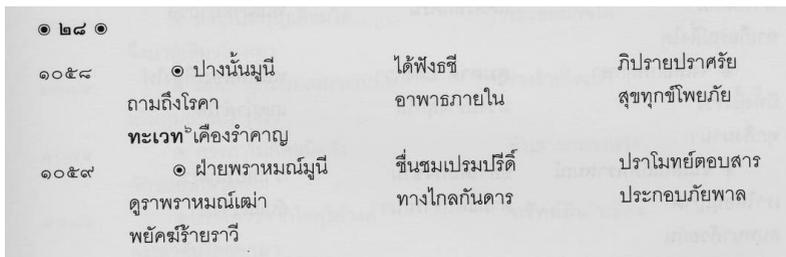

Figure 8 The example of *KabSurangkanang* poem in the Southern Thailand version (SuratthaniRajabhat University,

2005: 115).

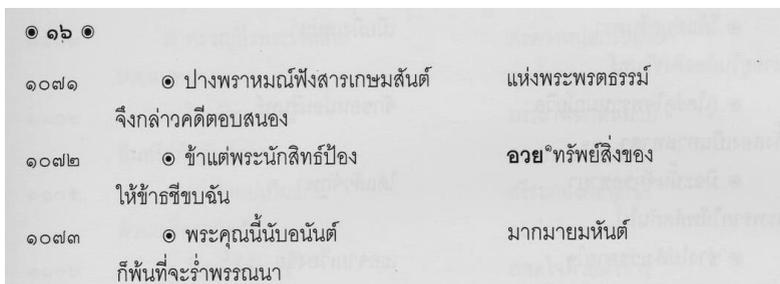

Figure 9 The example of *Kabchabung* poem in the Southern Thailand version (SuratthaniRajabhat University,

2005: 117).

In the end of section was showed Pali words “*MahawanNithita*” in poem which this words showed as same as other versions. The example showed in figure 10.

๑๒๐๖	๐ แล้วทำประทักษิณ พราหมณ์เฒ่าเข้าพนม	คำรบสามตามนุกรม พนาเวศเดินดวนมา
๑๒๐๗	๐ แต่เข้าจนสายัณห์ เออใกล้แล้วสิหว่า	แลเห็นบรรณศาลา พราหมณ์ชราก็ชื่นชม
๑๒๐๘	๐ มหาวันนิติตา ดาบสมานนิยม	พระคาถาแปดสิบสม มรคาให้แก่พราหมณ

Figure 10 The end of chapter of the Southern Thailand version (SuratthaniRajabhat University, 2005: 128).

From a strategy of presentation of the Mahapon chapter from 4 regions, found that the Pali from the original version (Tripitaka) was introduced in first part of all versions. The Pali was got the most in Central Thailand version. The Northern and Northeastern Thailand version have only one stanza, while the Southern Thailand version has only one word of Pali. The Central, Northern, and Northeastern version was composed by a verse which explained with a long sentence. The verse has no limited number of words and the rhymes between only one word of paragraph and one word of the next paragraph. While the Southern Thailand version composed by poem (Thai;

Kab) which is a popular in the Southern region. The ends of chapter in all versions were showed Pali word “*MahawannanaNithita*” which means *Mahapon* chapter ending. Moreover, all versions presented number of stanzas. It may be the author need to emphasize number of stanzas in this chapter to the audience.

The contents of herbal medicine was recognized in the early chapter or the end of chapter for instance the Central Thailand version was mentioned a magic medicine (Thai; *PisetSappaOsot*) and the herb used as a medicine in the early chapter as show in figure 11.

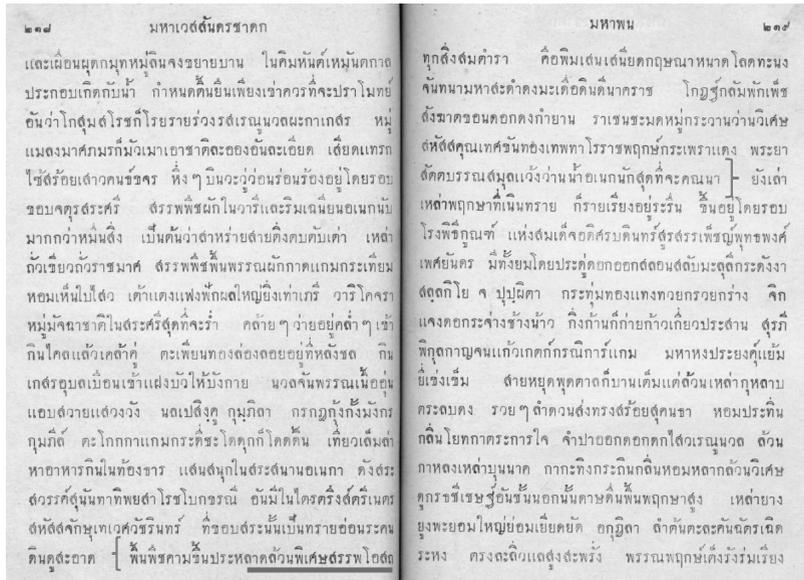

Figure 11 The Central Thailand version was mentioned a magic medicine (Thai; *PisetSappaOsot*) in the early chapter(The ministry of Education. 192: 218-219).

The Northern Thailand version was cited a medicine (Thai; *YaThip*) after the list of herbs in the end of part as show in figure 12.

{ มธุ จ มธูลลฺจ จ ประการหนึ่ง รวงผึ้งกินหวานนักแก่ ตัวแมะข้างบินหนี ไม้ตั้ง
 ใบมันใหญ่ กรองไฟรมงหลังคา ดันครามปากีมากมี ดอกงามสีม่วงอ่อน ทั้งหญ้าก่อนี้

หญ้าเหนียวหนู ทั้งประดู่สารภีสายหยุด สัตตบุษย์บัวขาวงามใส เป็นดอกไม้มีมวงกลม
 อูบลบัวหลวงดอกไม้ใหญ่ มีช่องใช้ฟันไหว้วุชา ปทุมามีหลายหลาก ทุกพันธุ์ณะหากอชวร
 ทั้งจังกอนพ้านบัวสาย ดอกเรียงรายงามแ่ง บานแต่เช้ายันแลง ทั้งออนแดงขาวม่วง
 บัยอมร่วงโรยรา ผ่องามตาอึ่งนัก ทั้งดอกกรักปั้นเดือนสีขาว จุมปลาว่าลีลาวดี
 ดอกหลายสีพุ่มงาม ดันหมากขามมีทุกแ่ง ดันตาลแม่เต็มดอย ไม้ช้อยไม้จันนี้มีมาก
 ไม้แห่นหากล้ำสูง หางนกยูงมีเหลือแหล่ สนเคี้ยวแผ่ขยายพันธุ์ ดันไม้มีทุกอัน
 ทุกสิ่ง ป่านี้ยิ่งเหลือใจ แลนา หลิทูทา เข้าหมื่นขึ้นเหลือองอำมสาม เหง้าองงามทุกแ่ง
 ดั่งได้แต่ชื่อคูดี หมากมีนี้เต็มไพร ไม้ไผ่ไม้ไผ่ก็มากมี ไม้สะหลี ไม้หมากหมุ่น การบูร
 มีเหลือแหล่ ก้อมค้อแพ้วเต็มดงดาน ทั้งผักหวานผักปู้ยา ในป่านี้มีทุกสิ่ง ยาทิพย์ยิ่ง
 เหลือใจ ในดงไพรที่ท้าวอยู่ คันเข้าสูก็เย็นใจ แล }

Figure 12 The Northern Thailand version which cited a magic medicine (Thai; *YaThip*) in the end of chapter after the list of herbs(*PhraUbaaleeKhunupamachan*. 2008 : 197-198).

The Northeastern Thailand version cited a medicine (Thai; *YaThip*) in the early chapter and following with the name of herbs as show in figure 13.

{ พุทฺหม ดุราทานพราหมณ์ มธุ อันว่าขวงเผิง อนลภ์ อันหาแม่หวงแหนปได้ พุทฺ โทติ ก็มีมาก
 ปไฮ์ปยากสัง ต่ วนั อันว่าป่าอันนั้น สมิตฺติ ก็สมฤทธิไปด้วยชญาทิพย์ทั้งหลาย ตาเลีย คือว่า
 ชยานางเครือกี้ยกอด ปียงคัยอดงามติ แห้วหมูมีฮากพั้ว สัตตบุษย์ด้วกองาม ตุงควลฺลโย
 ปิตปฺตีแดงแลตระพองเพชร ระเบมเทศแลสุระภิ เทพชาติแลตครร ปทุมมา ไม้ขัดมอนเดียรดาษ
 ฌามกา ไม้หนาดคำแลนอดน้ำ คนฺธสิลา ดินปฺนล้าพันถัน มโนสิลา หรดาลคำแลการบูร
 เทียนชะมุดขาว แลเทียนชะมุดแดง เทียนแกลบแลเทียนคำ ก็มีมาก ในป่าหลากอรัญญ์. }

Figure 13 The Northeastern Thailand version which cited a magic medicine (Thai; *YaThip*) in the early chapter and following with the list of herbs (PithoonMaliwan, 2014: 110).

The southern Thailand was mentioned the medicine (Thai; *Pen Osot*) after the name of herbs. Moreover, the name of disease, *Waan* (in Thai, general name for sedges, flags, orchids, hemp, and herbs) and the method for used it were mentions only in this version as show in figure 14.

๑๑๒๙	{ ๐ กฤษณาธาเณ จันท์แดงจันท์ขาว ยาดำกำยาน	กระลำพัก ^๕ พิมเสน ทองสังกรณี	จรดอกกระชี่ เจตพังคี
๑๑๓๐	๐ กระพี้สีเสียด ทั้งเทพธาโร เจ็ดหมูน ^๖ ดีปลี ^๗	ละมັดละเมียด กำมปฺภูระวาน	โคคล้าโคคลาน พริกนกงสะค้ำน
๑๑๓๑	๐ กระพี้ใบดาด ทั้งขอบชะนางแดง พี้ลังกาสา	เพชรลั้งสังฆาต ^๘ แพงพวยสมิ ^{๑๐}	กะตุกรูหีนี ^๙ ทั้งถินโพศรี ^{๑๐}
๑๑๓๒	๐ ฉะียงพริ้นางแอ กุ่มน้ำกุ่มบก สู่พาดไฉน	กำชำ ^{๑๒} ตำแย กะทกรกพุทรา	ชะดัดมัดกา พากรูดพาปลา
๑๑๓๓	๐ หนึ่งตรีผลา มะรุมชุมเห็ด หน้าทองเพริศพราย	สมออัพยา เปล้าน้อยเปล้าใหญ่	พิเภกเทศไทย เปล้าน้ำเงินใบ

๑๑๓๕	๐ โกรฐสอโกรฐบัว จุฬาลัมพา เยาะเข้าภาณี	สารพันแต่หัว พุงปลากกระดูกขาว	โกรฐก้านมะพร้าว โกรฐว่ำนอนนคร่า
๑๑๓๖	๐ ชราทั้งห้า โหราเดียวไก่ โหราตีนหมา	ลูกโหรพา มฤคสิงคลี	เบญจกานี ยานุใบรี
๑๑๓๗	๐ ตานดำตานขาว ตานครอบตานปีด ต่างดอกแกมใบ	ตาลหมากตาลพร้าว ตานดำตานกา	ตานเลียนตาลนา ตานหมอน <u>เลื่อยล่า</u> ^๑
๑๑๓๘	๐ อันสรรพพรรณยา โนอรัญวา เป็นไอสถโก	จักร้าพรรณนา พนาเวศเขาใหญ่	อเนกตราไตร พราหมณ์เสี้ยเอาไป
๑๑๓๙	๐ <u>พิดหนี</u> ^๒ <u>ไสกล่อน</u> ^๓ เป็นตานเป็นขา <u>ผอมแห้งหืดไอ</u>	แก้แม่ลูกอ่อน <u>เป็นป้าง</u> ^๔ <u>ท้องโร</u> ^๕	<u>มะเรียน</u> ^๖ <u>พุงโต</u> ^๗ <u>พุงเป็นประโจ</u> ^๘
๑๑๔๐	๐ <u>ริดดวง</u> ^๙ <u>มงคร่อ</u> ^{๑๐} ลมเลือดเมื่อยเข็ด รักษาเมียสาว }]	เอ็นหดเอ็นห่อ สรรพโรคภายใน	หุงน้ำมันใส่ เก็บได้สะพายไป

Figure 14 The example of the Southern Thailand version which was mentioned the medicine (Thai; *Pen Osot*) when listed the name of herbs, the disease and the name of *Waan*(SuratthaniRajabhat University. 2005: 121-122).

The study was found that the each version has a different presentation the knowledge of herb such as the Northeastern version was introduced the name of herbs in Pali and after translated and added the other herbs into contents. The same of method for presentation was showed in all versions. The author composed with continually description listed the name of herbs including the local name, the common name. The South version expressed the name of disease and the herbs to

bring to treat disease. The author represented the way of life and the society of Thailand has a relationship with nature and reflects the knowledge of medicinal plants and disease.

The similarity name of herbal medicine was presented in the Mahapon chapter of VessantaraJataka.

In the Mahapon chapter has mentioned herbal medicine in the content. The similarity the name of the botanical medicine was compared from 4 versions that show in the table 1.

Table 1 The comparison of the name of herbal medicine in the Mahapon chapter from 4 versions of Thailand

The Central Thailand version	The Northern Thailand version	The Northeastern Thailand version	The Southern Thailand version
Teptharo (เทพทาโร)	-	Teptharo (เทพทาโร)	Teptharo (เทพทาโร)
Kotkralampak(Julalampa) (โกฐกรลัมพัก (จุฬาลัมพา))	-	-	Kotjulalampa (โกฐจุฬาลัมพา)
Petsangkhat (เพชรสังฆาต)	-	-	Petsangkhat (เพชรสังฆาต)
Kamyan (กำยาน)	-	-	Kamyan (กำยาน)
Rachen (ราเชน)	-	-	Rachen (ราเชน)
Krawan กระวาน	-	-	Krawan (กระวาน)
Nad หนาด	-	Mai-Nadkham ไม้หนาดคำ	-
Pimsen พิมเสน	-	-	Pimsen (พิมเสน)
Kritsana กฤษณา	-	-	Kritsana (กฤษณา)
-	Sarapee สารภี	Surapee สุระภี (สารภี)	-
-	Sattabut สัตตบุษย์	Sattabut สัตตบุษย์	-
-	Ton-Tan ต้นตาล	-	Tanna (ตาลนา)
-	Khaomin เข้าหมื่น	-	Khaminchan (ขมิ้นชัน)
The Central Thailand version	The Northern Thailand version	The Northeastern Thailand version	The Southern Thailand version
-	Karaboon การบูร	Karaboon การบูร	-
-	Maihan(Samopipek) (ไม้แห่น (สมอพิเภก))	-	Samopipek (สมอพิเภก)
-	-	Plidplidaeng (Jettamoonplearng) (ปีดปลีแดง (เจตมูลเพลิง))	Jetmoon (Jettamoonplearng) (เจ็ดหมูน (เจตมูลเพลิง))

The table 1 show no the same name herb in all versions but found the same name of herb only in 3 versions. *Teptharo* is the name of herbal medicine that found in the Central, Northeastern, and Southern Thailand. *Teptharo* (citronella laurel) is the plant that grow a tropical

rain forest and its used for treatment about stomachache such as carminative, colic (ChayanPicheansoonthon, et al. 2005: 399). The most of herbal medicine was found in 2 versions including the Central version and the Southern

version. It may be the Southern region received cultural from the Central Thailand.

The differently name of herbal medicine was showed in the Mahapon chapter of VessantaraJataka

The study was found that the Mahapon chapter from the Southern Thailand version was most mentioned the herbs (143 types) more than other versions. The Northern and Central Thailand version mentioned the herb were 30 and 24 types, respectively.

The South version has the most names of the herbal drug due to this version not only identified herb medicines but has a several of *Waan*, the name of diseases,

and alchemizewhich are not mentioned in other versions.It found that the author of the Southern version has the knowledge about medicinal plants and kinds of *Waan*. In addition, the southern part of the epic poem composed no Pali incantation, so the authors have the freedom to describe and added the knowledge about medicinal plants. While, the other versions have a Pali in any chapter which translated to Thai language, so it has limited for add contents about medicine.

The name of the herbal medicines has same between the local version and the Central version and dialect as show in the content such as

- The example of the Northern Thai dialect was identified in Mahapon chapter

Northern Thai Dialect	Standard Thai Language	Scientific name/Common name
Yakon (หญ้าก่อน)	Yachaochu (หญ้าเจ้าชู้)	Chrysopogonaciculatus (Retz.) Trin/Gold beard grass
Maiji (ไม้จี)	Khontha (คนทา)	Harrisoniaperforata (Blanco) Merr/-
Komkhor (ก้อมค้อ)	Kaprao (กะเพรา)	Ocimum sanctum/ Holy Basil

In addition, some words of dialect and standard Thai language which the same meaning was repeat written such as

Northern Thai Dialect	Standard Thai Language	Scientific name/Common name
Junggonpanbuasai (จังกอนพ้าน/บัวสาย)	Buasai (บัวสาย)	Nymphaea lotus L./ Water lily
Dokrakpanthuean (ดอกรัก/ปั้นเถื่อน)	Dokrak (ดอกรัก)	Calotropisgigantea (Linn.) R.Br.exAit.) / Crown Flower
Jumpalaoleelavadee (จุมพาลาว/ลีลาวดี)	Leelavadee (ลีลาวดี)	Plumeria spp. / Frangipani , Pagoda tree, Temple tree

-The Northeastern Thailand version was found only one word of dialect "*Plidplidaeng*". It is a tree which Indian leadwort, scarlet leadwort (Thai; Jettamoonplearng).

- The example of intonation of Isanwas show in the Northeastern version as show in table.

Isan local intonation	Standard Thai Language	Scientific name/Common name
Piyong (เปียงงค์)	Prayong (ประยงค์)	AglaiaOdorataLour./ Chinese Rice Flower
Surapee (สุระพี)	Sarapee (สารพี)	MammeaSiamensisKosterm / Negkassar
Tianchamudkhaw (เทียนชมุดขาว)	Tianchamodkhaw (เทียนชมุดขาว)	Abelmoschusmoschatus/ Abelmosk

- The example of the Southern Thai Dialect was identified in Mahapon chapter

Southern Thai Dialect	Standard Thai Language	Scientific name/Common name
Baidad (ใบตาด)	Fuaengfa (เฟื่องฟ้า)	Bougainvillea spp. /Paper Flower
Kamcham (กำชำ)	Mahuad (มะหวด)	LepisanthesrubiginosaLeenh./ KelatLayu, Mertajan
Cha-aurtai (ชะเอาะลาย)	Kradaddam (กระดาดดำ)	Alocasiamacrorrhiza Schott. /Blue Taro, Cocoyam, Indian Kale, Yautia

- The example of intonation of Southern region was show in in table.

Southern Thai local intonation	Standard Thai Language	Scientific name/Common name
Jetmoon (เจ็ดหมูน)	Jettamoonplearng (เจตมูลเพลิง)	Plumbagoindica / Indian leadwort, scarlet leadwort
Katukruheeree (กะตุกรูหรี)	Jukrohinee (จุกโรหินี)	Dischidia Major (Vahl) Merr./ -
Ninposree (นินโพศรี)	Neraphusee (เนระพูสี)	Taccachantrieri Andre. / Bat flower

The Northeastern version has a dialect less than other versions, as possible reasons for a strategy presentation get the Pali and has been translated word for word as mentioned above. The authors used Pali text as a main of content, so they afraid added the other words. In addition, Pali texts are translated into central Thailand language may not be the meaning of those words translated into Isan dialect as a result, use of dialect less than other editions.

Conclusion

This study found that the strategy presentation in the Mahapon chapter of VessantaraJataka from each version has a different, although a head topic of each version has a same Palisamon. For example, a Central Thailand version was found that the content started with Pali and following translated and explained with Thai language. The name of herbs which not mentioned in Pali language was added in part of Thai language. The Northern

Thailand version, one chapter or one sentence of Palisamon was presented and following descriptive by with North-Thai language and some herbs were added in the contents. The Northeastern Thailand version, ongoing the contents with Pali language and was translated to Thai language by word for word translation and some medicinal herbs were added in contents. The Southern Thailand version was not introduced with Pali but presented with *Surangkanang poem* with description about herbs and detailed a property of herbs for treatment including a preparation of magic drug. The comparison the name of herbs which mentioned in contents from four versions was found that no herb was mentioned in all versions. While, one of herbs were mentioned in three versions and ten herbs were recognized in two versions. In addition, the Mahapon chapter in the VessantaraJataka of Southern Thailand version was highest mentioned about the herbal medicines and following the North, Central, and North-East Thailand, respectively.

Discussion

The chapter Mahapon of VessantaraJataka was inserted the knowledge of herbal medicine in contents. Although the old version which is Pali sermons mentioned a few of name the tree and no mentioned the drug but the VessantaraJataka from 4 versions in Thailand, the author inserted the knowledge of herbal medicine in the contents. Then, we can understand about the local knowledge of herbal medicine named the local community of authors who fielded it in Buddhist literature.

However, in this study reported only one chapter from the VessantaraJataka story. It should be a comparative study of lists of plants and herbs from all 13 chapters of

the literature VessantaraJataka from four sectors of Thailand which is to complete and the depth of knowledge.

Reference

- ChayanPicheansoonthon, et al. 2005. **The textbook of drug from King Narayana**. 2nd ed. Bangkok: Amarin Printing Press.
- KamchaiThonglor. 1987. **Thai Gramma**. 7th ed. Bangkok: Bamrungsan.
- LomPengkeaw. 2009. **MahavessantaraJatakastudy**. Bangkok. National Office of Buddhism Printing House.
- PhraUbaleeKhunupamachan (Fu Attasivamahathera). 2008. **The VessantaraJataka of Northern Soisangkorn version**. 3 rd ed. Chiang Mai: MoradokLanna.
- PithoonMaliwan. 2014. **The MahavessantaraJataka of Northeastern**. 2nd ed. Mahasarakham: Sarakham Printing-Sarakham Paper.
- SuratthaniRajabhat University. 2005. **The Southern Literature Selected Literature Volume 9**. Bangkok. Amarin Printing and Publishing.
- ThanitYupho. 1981. **The myth of VessantaraJataka**. Bangkok: The Secretariat of The Prime Minister.
- The Ministry of Education of Thailand. 1927. **MahavessantaraJataka**. 4th ed. Pranakorn: Bamrungnukoolkit Printing House.